

Hvorfor drikker Jeppe?

Vi hører ofte, at man bærer sig tåbeligt ad i byggeriet, og at det koster samfundet så og så meget. Tæller man sammen, nærmer det sig hele vores omsætning. Vores produktivitet er samtidig meget lav, siges det, og den udvikler sig næsten ikke, og . . .

Vi tror som regel på det, der siges, men er det rigtigt? Det er måske - som Holberg sagde - rigtigt, at Jeppe drikker, men hvorfor drikker Jeppe? Hvor er de kritiske analyser, der burde ligge bag disse udsagn om byggeriet?

Lad mig starte med produktiviteten. Det er ofte bilindustrien, vi måles op mod, men definitionerne er vidt forskellige. Bilindustrien omfatter ikke salg, værksteder, tankstationer, parkering, service, pasning og renovering af veteranbiler m.m., mens alt tilsvarende bare smides ind i 'byggeriet'. Til gengæld tager man ikke byggevarerne - der hvor der virkelig er sket en udvikling - med, og man skal arbejde noget med tallene, for at få arkitekter og ingeniører med. Jeg har ikke lavet denne analyse, det er ikke mit fag, men den var måske værd at se på?

Og så er der lige det, at vi sjældent har to produktioner, der ens. Det magter man endnu ikke i masseproduktionen, hvor man blot taler om varianter. Det kunne byggeriet allerede i starten af 1970'erne med montagebyggeriet, og først nu kommer de andre med, samtidig blev vi sparket tilbage til håndværket af kravene om tæt-lav og stor variation i de grundlæggende principper uden tid til omstilling, som der kræves ved opstart af en ny bilmodel.

Holdbarheden klages der også over. Men vis mig en park af biler, der uden særlig pleje har været i konstant brug i 20, 30 eller 50 år med så få skader, som byggeriet.

Så er der den med samarbejdet. Jo, det er ikke godt, men hvordan ville det være, hvis vi selv skiftede ikke blot vores ægtefælle, men hele familien ud en gang om året? Men det er jo det, der sker på en byggeplads. Jeg tvivler på, at der er mange virksomheder i fremstillingsindustrien, der kunne overleve med den udskiftning, vi ser på en byggeplads; for jeg ser nemlig byggepladsen som en temporær, virtuel virksomhed, og med det er en stabil leverancekæde, der er forudsætningen for supply chain management - meget svært at skabe.

Jamen, budgetter og tidsfrister, hører vi så. Jo, der sker kiks, men det er sjældent, at prisen lander mere end 50% over budgettet, og at vi er tilsvarende forsinkede. Hvordan er det nu lige med såvel offentlige som private it-systemer? Spørg bare Mærsk. Men som regel virker vores huse.

Er der så ikke noget galt, spørger man? Jo, der er en masse, der er galt. Men - som med Jeppe - ligger årsagen ofte uden for vores egen styring. Kritikerne er ofte dem - der som Nille - har sat reglerne, der er synderne. F.eks. med krav om licitationer hele vejen rundt uden mulighed for at vælge efter pålidelighed, manglende muligheder for faste samarbejder og ofte politisk bestemte ønsker om mere end det mulige inden for de økonomiske og tidsmæssige rammer.

Men sammenlign lige byggeriet af DR's koncertsal med Utzon's operahus i Sydney. Så er vi heller ikke dårligere end som så.

Nu lyder det som om, jeg mener, at alt er fint i byggeriet, og det er de andre, der er dumme, men det det gør jeg naturligvis ikke. Vi kan sagtens blive meget bedre. Især hvis vi kunne få vores velmenende kritikere til at sætte sig ind i problemerne og hjælpe os med de rammebetingelser, der omgiver os. Meget kan vi selv gøre, det er grundlaget for Lean Construction. Men skal der virkelig ske et spring, så er det en meget større udfordring, hvor der virkelig skal sprænges rammer.

Sven

Trimmede Tanker © er en medlemsservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside for medlemmer: <http://www.leanconstruction.dk/10968>. Først efter ca 6 måneder lægges brevene på den åbne hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningens faglige sekretær Rolf Simonsen: Rolf.Simonsen@teknologisk.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde, brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.